

Tézy z predmetu: Začínajúci učiteľ v praxi

2. ročník Mgr. štúdia – spoločný základ

Kritériá hodnotenia:

- Výučba prebieha podľa zverejneného rozvrhu
- Požiadavky na ukončenie predmetu:

Priebežné hodnotenie

○ aktívna prezenčná účasť na výučbových blokoch	20 bodov
○ plnenie zadaných úloh	30 bodov
○ záverečný test	50 bodov

Spolu 100 bodov

Sumatívne hodnotenie

- Je súčtom priebežného hodnotenia a záverečného testu (100 %)
- Kvalifikačné stupne hodnotenia: A (100-94), B (93-87), C (86-80), D (79-73), E (72-65), Fx (64 a menej)
- Povinná min 80 % prezenčná aktívna účasť ako podmienka k ukončeniu predmetu.

Obsahový štandard:

- **Základné informácie o štúdiu.** Úvod do predmetu, jeho charakteristika a organizácia, kritériá hodnotenia.
- **Absolvent/ka učiteľského štúdia – nástup do praxe.** Profesionálny štandard a kompetenčný profil začínajúceho učiteľa.
- **Začínajúci učiteľ** v kontexte Zákona č. 138 / 2019 o pedagogických a odborných zamestnancoch, Zákona č. 245 / 2008 o výchove a vzdelávaní.
- Charakteristika **projektu uvádzania do praxe** začínajúceho učiteľa a možnosti jeho **adaptačného vzdelávania**.
- **Odmeňovanie** začínajúceho učiteľa a možnosti jeho **profesionálneho rozvoja**.
- **Kvalita (začínajúceho) učiteľa** – funkcie, normalita, chápanie výučby, očakávané charakteristiky, reflexia.
- **Kľúčové kompetencie** pre európsku vzdelanosť.
- **Dilemy** učiteľskej profesie.
- **Zákonník práce a ďalšie legislatívne predpisy** (vyhlášky a usmernenia MŠ SR, Pracovný poriadok, interné predpisy školy) upravujúce práva a povinnosti začínajúceho učiteľa na pracovisku.
- **Aktuálna legislatíva:** zákony, právne predpisy pre pracovnoprávnu oblasť v školstve, vyhlášky, smernice a nariadenia; POP pre aktuálny školský rok
- **Zamestnávanie a legislatíva:** výkon práce vo verejnom záujme a odmeňovanie, postavenie učiteľa, doklady, písomnosti a tlačivá
- **Prijímanie a uvoľňovanie zamestnancov:** vznik pracovného pomeru, výberové konania; odstupné, odchodné.
- **Pracovný proces:** pracovný čas, povinnosti zamestnancov, práva zamestnancov, prekážky v práci, zmeny v pracovnom procese;
- **Vedenie zamestnancov:** osobnostné preferencie, motivácia, pedagogický výskum, manažérske kompetencie, starostlivosť o zamestnancov.
- **Štátny vzdelávací program, tvorba školského vzdelávacieho programu,** rámcový učebný plán, práca s učebnými osnovami pri tvorbe tematického výchovno-vzdelávacieho plánu pre aprobačné predmety.
- **Vedenie školskej a triednej dokumentácie** (triedne knihy, triedne výkazy, kniha úrazov, podklady k štatistickým výkazom, plán triednických hodín).
- **Testovanie žiakov** (NÚCEM).
- **Kultúrne a vzdelávacie poukazy** pre žiakov
- **Kariérové stupne a pozície** v škole, metodické a poradné orgány v škole.

- Organizácia **školských podujatí** (triedne aktivity, súťaže, výlety, exkurzie, vychádzky, výcviky)
- **Pedagogický dozor** (prestávky, organizované podujatia, informovaný súhlas, školská jedáleň) a postup pri školskom úraze. BOZP a poisťovanie žiakov.
- **Príprava a vedenie konzultácií a stretnutí s rodičmi.** Spolupráca s odbornými zamestnancami školy a možnosti spolupráce s odbornou i rodičovskou verejnosťou.
- Kontrola portfólia. **Záverečný test, hodnotenie, spätná väzba.**

Výkonový štandard:

Uvedomiť si dôležitosť poznania a porozumenia rezortných legislatívnych pravidiel pre úspešnú adaptáciu na učiteľskú profesiu. Osvojiť si, vedieť vymenovať, vyhľadať, charakterizovať, zdôvodniť a argumentovať v súvislostiach a preukázateľným spôsobom v samostatnej i skupinovej praktickej činnosti základné teoretické poznatky z oblasti adaptácie absolventa učiteľstva na učiteľskú profesiu. Vysvetliť systém profesijného rastu v súlade s platnou legislatívou. Poznať a vysvetliť štruktúru návrhu profesijného štandardu začínajúceho učiteľa v jednotlivých dimenziách. Aktívne vyhľadávať a kriticky posúdiť relevantnosť internetových zdrojov pri riešení zadaných úloh (školské portály, webové rezortné stránky). Vytvárať a viesť vlastné portfólio. Prezentovať vlastné riešenia a kriticky posúdiť a reflektovať prezentované riešenia iných. Byť schopný sebareflexie a vecnej komunikácie a efektívnej spolupráce v skupine podľa dohodnutých pravidiel.

Organizácia výučby:

- Konkrétne aktivity prostredníctvom aktívneho sociálneho a zážitkového učenia.
- Aktualizácia obsahovej osnovy na základe návrhov študentstva je možná.
- Úprava formy záverečného hodnotenia na základe evalvácie priebehu vyučovania a úrovne aktívnej participácie študentstva je s jeho súhlasom možná.
- Odporúčam študentom/študentkám používať na seminároch menovky.

Literatúra:

BEŇO, M. et al.: *Učiteľ v procese transformácie spoločnosti*. Bratislava : ÚIPŠ, 2001.
 KALAŠ, I. a kol.: *Premeny školy v digitálnom veku*. Bratislava, 2013. KYRIACOU,
 Ch.: *Kľúčové dovednosti učiteľa*. Praha, 1996.
 KOSOVIČ, B. – KASÁČOVÁ, B.: *Základné pojmy a vzťahy v edukácii*. 1. vyd. Banská Bystrica: PF UMB, 2009.
 162 s. ISBN 978-80-8083-525-5
 ROVNĀNOVÁ, L.: *Profesijné kompetencie učiteľov*. Banská Bystrica: Belianum, 2015. 201 s. ISBN 978-80-557-0739-6.
 STARÝ, K et al.: *Pedagogika v škole*. Praha, 2008. ISBN 9787-80-7367-511-0.
 STARÝ, K et al.: *Učitelé učitelů*. Praha, 2008. 978-80-7367-513-4.
 VAŠUTOVÁ, J.: *Být učitelem. Co by měl učitel vědět o své profesi*. Praha : PdF UK, 2007. Zákon
 č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon)
 Zákon č. 138/ 2019 Z.z. o pedagogických a odborných zamestnancoch
 Zákonník práce
 POP pre aktuálny školský rok
 Profesijné štandardy začínajúceho učiteľa
 A doplnky podľa aktualizovaných informácií

Aktualizovala: doc. PaedDr. Lenka Rovňanová, PhD.

16. 9. 2019